

เมื่อนักเรียนเห็นคุณค่าของ “ยาขม”

หากครูผู้สอนเข้าไปให้ถึง
โลกภายในของนักเรียนได้
จะก่อให้เกิด ...

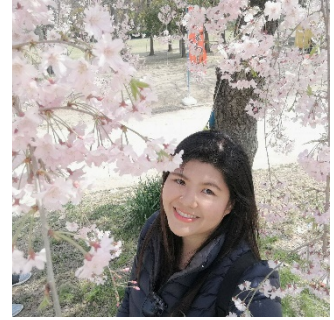
ความร่วมมือในการเรียนรู้
ความสุขและเป็นเจ้าของความรู้
เห็นประโยชน์และความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ครูพทุธามาศ โรจน์หทัยกาจัน (ครูกีบ)
หน่วยวิชาคณิตศาสตร์ ชั้น ๖

เมื่อนักเรียนเห็นคุณค่าของยาขม

“การใคร่ครวญตนเอง” ของฉันเกิดขึ้นบนคำถามที่ว่า คุณพร้อมจะเปลี่ยนแปลงตนเองในสิ่งที่คุณคิดว่ายังไม่ดีพอสำหรับการเป็นครูหรือไม่ คำถามนี้ฉันไม่ต้องใช้เวลาใคร่ครวญนานในการตอบคำถามเลย

เพราะฉันตอบได้ทันทีว่า “พร้อม” หลังจากตอบคำถามนี้ได้แล้ว คำถามที่ตามมาติดๆคือ “แล้วเรื่องอะไรที่ฉันอยากเปลี่ยนแปลงมากที่สุด” ในขณะนั้นฉันได้คิดย้อนทวนกลับไปห้องเรียนของฉัน ฉันเห็นว่าห้องเรียนของฉันห้องหนึ่งมีนักเรียนเกือบ ๓๐ เปอร์เซนต์ที่รู้สึกว่าการคิดศาสตร์นั้นคือยาขมดีๆนั่นเอง

อะไรทำให้ฉันเห็นว่านักเรียนของฉันคิดว่าวิชาคณิตศาสตร์คือ “ยาขม” สำหรับพวกเขา?

หวานเป็นลมขมเป็นยา เราต่างรู้ดีว่ายามีรสชาติขมคือยาที่ดี ถ้ามารู้ว่าดี เราอยากกินยาที่มีรสชาติขมแต่ดีนี้กันทุกคนหรือ แล้วพวกเด็กๆล่ะ เขายินดีจะกินยาขมนี้กันรึเปล่า ก่อนเริ่มคาบเรียนคณิตศาสตร์ของห้องเรียนนี้ เพียงแค่พวกเขาเห็นฉันก้าวเข้าสู่ห้องเรียน ประสาทสัมผัสทางการมองเห็นและการได้ยินของฉันก็เริ่มทำงาน เพราะทั้งสี่หน้ารวมถึงเสียงของพวกเขาก็พาให้ฉันรับรู้ถึงเจตคติในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของพวกเขาได้ สี่หน้าที่รอยยิ้มค่อยๆจางไป คิ้วเริ่มขมวดเข้าหากัน เสียงบ่นที่มึนงำกับตัวเองและเสียงที่ตั้งงำกว่าเพื่อให้ครูผู้สอนได้รับรู้ถึงความไม่อยากเรียนในวิชาคณิตศาสตร์

ทำไมนักเรียนของฉันจึงรู้สึกว่าการคิดศาสตร์เป็น “ยาขม” สำหรับพวกเขา?

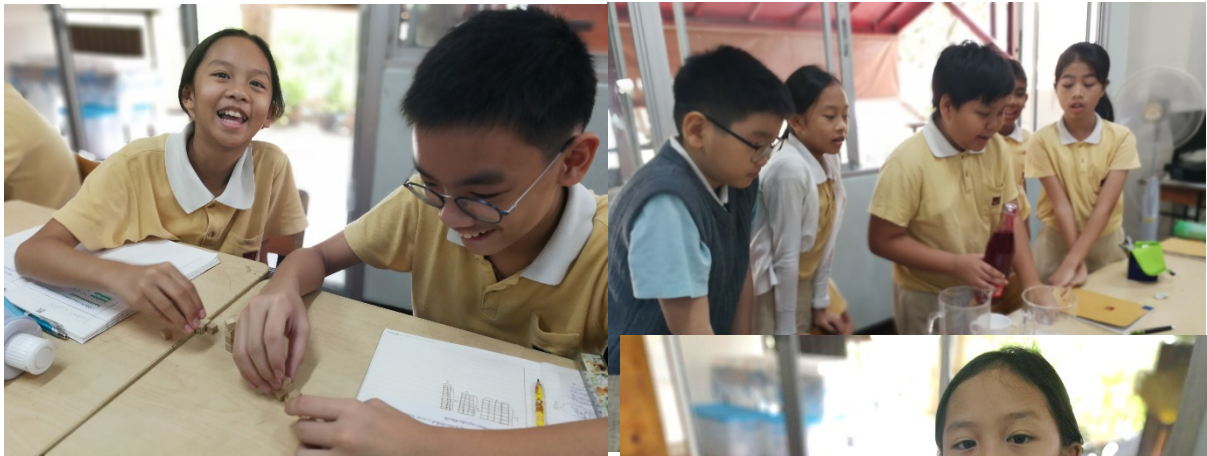
เมื่อเด็กๆป่วยแล้วต้องกินยา พวกเขามักจะถาม”ยาขมไหม”เสมอ เพราะพวกเขาเคยลิ้มรสชาติที่มีรสชาติขมแล้วว่ามันเป็นเช่นไร มันช่างเป็นรสชาติที่พวกเขาอยากจะหนีห่างทุกที ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ก็เช่นกัน พวกเขาเองก็มีอาการเจ็บป่วยจากการขาดทักษะบางอย่าง ทำให้พวกเขาติดขัดเมื่อต้องนำทักษะเหล่านั้นมาใช้ในการแก้โจทย์ปัญหาให้สำเร็จด้วยตนเอง พวกเขาจึงได้แต่ขอความช่วยเหลือจากครูและเพื่อน นี่จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้พวกเขารู้สึกว่าวิชาคณิตศาสตร์นั้นเป็น “ยาขม”

แล้วฉันจะช่วยพวกเขาได้อย่างไร?

เมื่อฉันคิดหาวิธีช่วยพวกเขา โดยพยายามทำความเข้าใจผ่านโลกภายในของพวกเขา ฉันพบว่าหากพวกเขาสามารถทำการแก้ไขปัญหานั้นสำเร็จด้วยตนเอง เจตคติในการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ของพวกเขา น่าจะดีขึ้น ฉันจึงได้คุยกับครูผู้วิชาของฉันในการที่จะสร้าง แผนการเรียนการสอนที่เริ่มจากการทบทวน Met before เดิมของนักเรียนสู่การแก้ไข ทัศนการณ์ที่ท้าทายจนสำเร็จด้วยตนเอง โดยโจทย์ในชั้นง่ายขึ้นนั้นจะเป็นการทบทวน Met before เดิมของพวกเขาเพื่อที่จะนำความรู้ไปต่อยอดในการแก้ปัญหาในชั้นแรงบันดาลใจและ โจทย์สถานการณ์ได้ด้วยตนเอง

เมื่อฉันลงมือปฏิบัติตามวิธีการที่ฉันวางแผนไว้ เกิดอะไรขึ้นกับฉันและพวกเขา บ้าง?

ในสัปดาห์ที่ ๒ ฉันและครูวิชาได้เริ่มนำสิ่งที่คิดไว้สู่การปฏิบัติจริง โดยการสร้างแผนการเรียนการสอนที่เริ่มจากการทบทวน Met before เดิมของนักเรียนสู่การแก้ไขสถานการณ์ที่ทำทนายจนสำเร็จด้วยตนเองนั้นทำให้ทุกๆ ครั้งของการทำแผนการเรียนการสอน ฉันได้ใช้เวลาใน

การใคร่ครวญทั้งการทำความเข้าใจในเนื้อหาที่ต้องสอน การเข้าไปทำความเข้าใจกับโลกภายในของนักเรียนโดยการคาดการณ์ว่าหากเป็นนักเรียนแล้วพวกเขามีความรู้สะสมอะไรที่จะนำมาใช้ในการแก้ไขปัญห และพวกเขา

จะติดขัดในเรื่องใดบ้าง ฉันได้สังเกตนักเรียนหญิงคนหนึ่งในห้องเรียนนี้ แต่เดิมเธอมักจะต้องได้รับการกระตุ้นจากครู หรือรอคำแนะนำจากครูบ่อยครั้งจึงจะลงมือแก้ไขสถานการณ์ แต่ในภาคเรียนนี้เมื่อเข้าสู่สัปดาห์ที่ ๔ ฉันเริ่มเห็นพัฒนาการของเธอในทางที่ดีขึ้น เธอมีความถี่ในการเริ่มทำโจทย์ในชั้นภาวะพร้อมเรียนด้วยตนเองมากขึ้น ฉันพบว่าเธอให้ความร่วมมือในการเรียนรู้ (Collaborative Learning) ทั้งในการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนในห้อง การแก้ไขปัญหด้วยตนเอง การจดบันทึกความรู้ในสมุดอย่างครบถ้วนและผลคะแนนจากการทำแบบทดสอบที่มากขึ้น นอกจากนี้เธอยังบอกกับผู้ปกครองของเธอว่า ตอนนี้เธออยากเรียนรู้คณิตศาสตร์เพิ่มเติม เพราะเธอรู้แล้วว่ามันสำคัญกับเธอ

จากการใคร่ครวญตนเอง ลงมือทำวิจัยชั้นเรียนในครั้งนี้ ทำให้ฉันกลับมามองตนเองอีกครั้งและพบว่า การสอนของฉันมีข้อดีคือนักเรียนได้มีการตรวจสอบความเข้าใจในเรื่องที่เคยเรียนไปแล้ว ผลที่ตามมาทั้งครูและนักเรียนได้รับประโยชน์ด้วยกัน ครูได้รู้ว่านักเรียนได้ทักษะหรือความรู้ใหม่ที่เคยเรียนไปแล้วหรือยัง ทำให้ครูสามารถประเมินว่าความรู้หรือทักษะที่

ต้องการให้เกิดขึ้นใหม่ในการสอนครั้งล่าสุดสามารถไปต่อได้หรือไม่ เช่น หากครูประเมินแล้วว่า มีนักเรียนเกินกว่า ๓๐% ที่ยังไม่เข้าใจในความรู้หรือยังขาดทักษะเดิม ครูต้องประเมินเพื่อทำการปรับแผนการจัดการเรียนรู้ ณ ขณะนั้นให้เป็นไปตามการเรียนรู้ของนักเรียนโดยทำให้ความรู้หรือทักษะเดิมแข็งแรงเสียก่อน แล้วจึงค่อยไต่ระดับความรู้ใหม่ได้ สำหรับนักเรียน นักเรียนจะได้มีเวลาในการประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อจัดการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่วนข้อเสียในการสอนของฉันคือ การคาดการณ์ความรู้สะสมเดิมที่นักเรียนเคยเรียนจากในชั้นเรียนก่อนหน้าและสื่อที่นักเรียนสามารถเห็นได้ชัดเจน ยกตัวอย่างจากการเรียนเรื่องสัดส่วนในชั้นเรียนประถมศึกษาปีที่ ๖ โจทย์ในชั้นภาวะพร้อมเรียนเป็นเรื่องการอ่านกราฟเส้น เพื่อนำค่าที่ได้จากการอ่านมาตอบคำถาม ซึ่งเป็นความรู้และทักษะที่นักเรียนเคยเรียนมาในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ในขณะที่ทำแผนการจัดการเรียนการสอน ฉันคาดการณ์ไว้ว่านักเรียนสามารถอ่านค่าจากกราฟเส้นได้ แต่เมื่อเข้าสอนจริงแล้ว ฉันประเมินได้ว่านักเรียนเกินกว่า ๓๐% ติดขัดในการการอ่านค่าจากกราฟเส้น ทำให้ฉันรู้แล้วว่า ฉันคาดการณ์ความรู้สะสมที่นักเรียนมีมาก่อนผิดไปเป็นประการแรก อีกประการหนึ่งคือ รูปกราฟเส้นที่ให้นักเรียนติดลงในสมุดเพื่อนอ่านค่าเป็นกราฟเส้นบนตารางกริดสี่เหลี่ยมจัตุรัส อาจมีขนาดเล็กเกินไป เป็นอุปสรรคต่อการอ่านค่าของกราฟเส้นให้ถูกต้องอีกทางหนึ่ง ทั้งสองเรื่องนี้จึงเป็นเรื่องที่ฉันต้องไปปรับปรุงพัฒนาต่อไปในปีการศึกษา ๒๕๖๒

จากการทำวิจัยชั้นเรียนในครั้งนี้ ทำให้ฉันได้เรียนรู้ว่าเมื่อครูผู้สอนได้เอาตัวเองเข้าไปให้ถึงโลกภายในของนักเรียนแล้วจะนำมาซึ่งความร่วมมือในการเรียนรู้ของพวกเขา พร้อมไปกับความสุขที่ได้รับจากการเรียนรู้ก่อเกิดการสร้างการเรียนรู้ที่พวกเขาเป็นเจ้าของความรู้ นั้น เห็นประโยชน์และความสำคัญของการเรียนรู้นั้นด้วยตนเอง ในส่วนของครู ครูได้พัฒนาการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน ครูสามารถคาดเดาแนวคิดในการแก้ปัญหาและเรื่องที่นักเรียนจะติดขัดในการแก้โจทย์ปัญหาได้แม่นยำมากขึ้น เพราะครูได้เอาตัวครูเข้าไปอยู่ในโลกภายในของนักเรียน